

Suizandan Çok Sakınmalı

Suizan, birinin kötü bir iş yaptığını zannetmektir. Kalbe gelen kötü düşünce, o hâliyle suizan olmaz. Kalbin o tarafa kayması suizan olur. Mesela birinde bir kalem görünce, (acaba bu kalemi çalmış olabilir mi) diye sadece düşünmek suizan olmaz. Ama (çalmış olabilir) diye zannetmek suizan olur.

Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Suizan etmeyin. Suizan, yanlış karar vermeye sebep olur. İnsanların gizli şeylerini araştırmayın, kusurlarını görmeyin, münakaşa, haset ve düşmanlık etmeyin, birbirinizi kardeş gibi sevin, çekiştirmeyin. Müslüman Müslümanın kardeşidir, ona zulmetmez, yardım eder. Onu, kendinden aşağı görmez.) [Buhari, Müslim]

Zan ile, başkasının kötü olduğunu kabul eden, onu gıybet eder, ona dil uzatır. Onu kötü, kendini iyi bilir. Bu da, helâkine sebep olur. **(İhya)**

Müslümanın bir işinde veya sözünde birçok küfür alameti ile bir iman alameti bulunsa, hüsnü zan edip buna kâfir dememelidir. Ama küfrü açıksa kâfir olur, tevil fayda vermez. **(Bezzâziyye)**

Bir menkıbe: Bir âlim talebelerine (Şafii mezhebinde alametlere bakarak kesin karar verilmez. Mesela bir köpeğin burnunda yoğurt bulaşığı varken evden çıktığı görülse, eve girince yoğurt çanağında köpeğin burnu kadar iz görülse, kesin olarak bu yoğurdu köpek yedi denemez) der. Talebenin biri, içinden (Bu kadarı olmaz) diye hocasına itiraz eder. Hocası, o gence, bir koyun kesip getirmesini söyler. O da koyunu keser. O arada sıkışır, evin kenarındaki ormanlığa kolları sıvalı ve kanlı bıçakla gidip hacetini def eder. Zaptiyeler, yeni öldürülmüş bir adamın katilini ararken bunun eli kanlı bıçakla ormana kaçtığını görürler. Hemen bunu yakalayıp getirirler. O gece karakolda kalır. Sabah mahkemeye çıkınca, hakim, (Bu genç, eli kanlı bıçakla kaçarken görülmüşse de, Şafii’de alametlere bakarak kesin hüküm verilmez. Bu genci serbest bırakın) diye karar verir. Genç, hocasına yaptığı suizannın cezasını çektiğini anlar.

Allahü teâlâ suizan edene tevbe etmek nasip etmez. Bid’at ehli de böyledir, çünkü bunlar, kendilerinin doğru düşündüklerine, doğru bildiklerine inanırlar. Yanlış yaptıklarına inanmazlar ki, tevbe etsinler. Günahını bilip tevbe ederse, elbette affolur.

Bazıları “Kimseye suizan etmemeli” diyor. Bu konuyla ilgili Tam İlmihal kitabında buyuruluyor ki; bu söz yanlıştır. Bunun doğrusu (Müslümana suizan etmemeli)dir. Yani, Müslüman olduğunu söyleyen ve küfre sebep olan bir sözde ve işte bulunmayan kimsenin bir sözünden veya işinden hem imanı olduğu, hem de imansız olduğu anlaşılırsa, imanı olduğunu anlamalı, (dinden çıktı) dememelidir.

Fakat bir kimse, dini yıkmaya, gençleri kâfir yapmaya uğraşır veya haramlardan birinin iyi olduğunu söyleyerek bunun yayılması, herkesin yapması için uğraşırsa, yahut Allahü teâlânın emirlerinden birinin gericilik, zararlı olduğunu söylerse, buna kâfir denir. Müslüman olduğunu söyler, namaz kılar, hacca giderse buna, (Zındık) denir. Müslümanları aldatan böyle iki yüzlüleri Müslüman sanmak, ahmaklık olur.

Kaynak: Tam İlmihal, dinimizislam.com